

ذخیره‌گاه زیست‌کره میانکاله

تاریخ اعلام: ۱۹۷۶

مساحت: ۶۸۸۰۰ هکتار

موقعیت: ذخیره‌گاه زیست‌کره میانکاله از دو محیط آبی با وسعت ۴۵۰۰۰ هکتار شامل خلیج و تالاب میانکاله و خشکی با وسعت ۲۳۸۰۰ هکتار شامل شبه جزیره میانکاله، ساحلی و جزایر کوچک است که ۲/۸ درصد مساحت کل استان مازندران را به خود اختصاص داده است. بخش خشکی با سیمای دشتی بصورت نوار باریکی از شمال به سواحل جنوب شرقی دریای خزر و از جنوب به آب‌های خلیج و تالاب میانکاله محدود می‌شود.

فعالیت‌های انسانی: دامداری، کشاورزی، صیادی، برداشت انار، طبیعت‌گردی، پژوهش‌های علمی، پرندنگری، فعالیت‌های تفریحی (پیاپی‌رو، شنا) از اهم فعالیت‌های انسانی در ذخیره‌گاه می‌باشد.

طبقه‌بندی حفاظتی: پناهگاه حیات وحش میانکاله در سال ۱۳۴۸ (۱۹۶۹ م) به عنوان منطقه حفاظت‌شده مصوب شورای عالی شکارباری و نظارت بر صید سابق شد و در سال ۱۳۵۳ به پناهگاه حیات وحش میانکاله ارتقاء یافت. همچنین به دلیل برخورداری از معیارهای کنوانسیون رامسر در سال ۱۳۵۴ نیز با تالاب‌های همجوار با وسعت ۱۰۰۰۰۰ هکتار به عنوان یکی از سایت‌های کنوانسیون رامسر ثبت شد و متعاقب آن در سال ۱۳۵۵ به لحاظ وجود میراث‌های فرهنگی، آثار و ابره‌های تاریخی و زیباشناختی موجود و برخورداری از معیارهای برنامه انسان و کره مسکون، به عنوان ذخیره‌گاه زیست‌کره در فهرست شبکه جهانی ذخیره‌گاه‌های زیست‌کره یونسکو ثبت شد.

خصوصیات اکولوژیکی: ذخیره‌گاه زیست‌کره میانکاله زیستگاه زمستان‌گذرانی و جوجه‌آوری انواع گوناگونی از پرندگان آبی و کنارآبی (Water Birds) است که نزدیک به ۱۰۰ گونه می‌باشد. علاوه بر این عرصه خشکی میانکاله زیستگاه مهمی برای گونه‌های بومی قرقاول خزری و دراج محسوب می‌شود و در مجموع نزدیک به ۲۵۰ گونه پرنده خشکی‌زی و آبی به صورت بومی و مهاجر در پناهگاه زیست می‌کنند که نزدیک به ۵۰ درصد پرندگان کشور را شامل می‌شود. بخش آبی میانکاله نیز به دلیل این‌که محل تخم‌ریزی، تکثیر و نوزادگاه ماهیان بومی و تجاری دریای خزر مانند کپور، کفال، کلمه، سفید و غیره می‌باشد، از اهمیت خاصی در حفظ ذخایر ماهیان دریای خزر برخوردار است.

تنوع گیاهی در پناهگاه حیات وحش میانکاله با وجود کوچک‌بودن عرصه خشکی آن قابل توجه است. ۱۸۰ گونه گیاهی در ذخیره‌گاه شناسایی شده است که عمدتاً شامل *Reed*, *Mace Tamarix*, *Reedbeds* و انواع گونه‌های علفی مانند *Rush*, *Sedge*, *Willow*, *Festuca*, *Bromus*, *Dactylis*, *Cynodon* می‌باشد. ضمن این‌که درختچه انار *Punica.sp* بخش عمده عرصه‌های خشکی پناهگاه را پوشانده است. تالاب و خلیج میانکاله مامن طیف وسیعی از پرندگان آبی مهاجر، جوجه‌آور و حمایت‌شده از جمله فلامینگو، پلیکان سفید، پلیکان خاکستری، قو کوچک، قوی گنگ، قوی فریادکش، اردک سرسفید، غاز پیشانی سفید کوچک، مرگوس بزرگ، سنقرتالابی، عقاب دریایی دم سفید و پرندگان خشکی‌زی مانند قرقاول خزری، دراج و زنبورخوار، سنقر خاکستری، دلیجه و سنگ چشم محسوب می‌شود.

